

בבא קמא מח

שאלה: איבעיא להו: היכא דקביל עליה נטירותא, מהו: דנפשיה הוא דקביל עליה, או דלמא אפילו נטירותא דעלמא קביל עליה?
תשובה 1: ת"ש, דתני רב יהודה בר סימון בנוזקין דבי קרנא:

לפי הדחייה	לפי התשובה	
פטור בעל השור שלא ברשות - הויה לה שן ברה"ר, ושן ברשות הרבים פטורה	פטור בעל חצר	הכניס פירותיו לחצר בעל הבית שלא ברשות, ובא שור ממקום אחר ואכלן - פטור ואם הכניס ברשות - חייב
וחייב בעל השור ברשות - הויה לה שן ברשות הניזק, ושן ברשות הניזק חייבת	וחייב בעל חצר	

תשובה 2: ת"ש:

לפי הדחייה	לפי התשובה	
פטור בעל השור ר' טרפון היא, דאמר: משונה קרן בחצר הניזק - נזק שלם משלם שלא ברשות - קרן ברה"ר, משלם חצי נזק.	פטור בעל חצר	הכניס שורו לחצר בעל הבית שלא ברשות, ובא שור ממקום אחר ונגחו - פטור ואם הכניס ברשות - חייב
וחייב בעל השור ברשות - קרן בחצר הניזק ומשלם נזק שלם	וחייב בעל חצר	

סיפור שחולק על רב: ההיא איתתא דעלתה למיפא בההוא ביתא, אתא ברחא דמרי דביתא אכלה ללישא חביל ומית, חייבה רבא לשלומי דמי ברחא. לימא פליגא אדרב, דאמר רב: הויה לה שלא תאכל!

דחייה (לא חולק על רב):

האשה שנכנסה לטחון חטין אצל בעל הבית שלא ברשות, ואכלתן בהמתו של בעל הבית - ואם הוזקה - חייבת הא ברשות - פטור!	אשה שאפתה - רבא חייב לשלם נזק לבהמה שאכלה והוזקה	משנה - לפי רב - אפשר לומר "הויה לה שלא תאכל"
ברשות פטור כי לטחון חטים כיון דלא בעיא צניעותא מידי, לא בעי מסלקי מרוותא דחצר נפשיה, ועליה דידיה (עליה) רמי נטירותא	ברשות - חייב אבל למיפא כיון דבעיא היא צניעותא, מרוותא דחצר מסלקי נפשיה, הלכך עלה דידיה (עליה) רמיא נטירותא	שלא ברשות - פטור

הכניס שורו לחצר בעל הבית.

דין 1 של רבא: הכניס שורו לחצר בעל הבית שלא ברשות, וחפר בה בורות שיחין ומערות - בעל השור חייב בנוזקי חצר, ובעל חצר חייב בנוזקי הבור; אף על גב דאמר מר: **כי יכרה איש מוכר** - ולא שור בור, הכא כיון דאית ליה להאיך למלוייה ולא קא מלייה, כמאן דכרייה דמי.
דין 2 של רבא: הכניס שורו לחצר בעל הבית שלא ברשות, והזיק את בעל הבית או בעל הבית הוזק בו - חייב, רבץ - פטור.

שאלה על דבריו: ומשום דרבץ פטור?

הסבר אחר לדברי רבא: אמר רב פפא: מאי רבץ? שהרביץ גללים ונטפנו כליו של בעל הבית, דהויה גללים בור, ולא מצינו בור שחייב בו את הכלים.

קושי: הניחא לשמואל, דאמר: כל תקלה בור הוא, אלא לרב דאמר: עד דמפקר ליה, מאי איכא למימר?

תירוץ: אמרי: סתם גללים אפקורי מפקיר להו.

דין 3 של רבא: נכנס לחצר בעל הבית שלא ברשות, והזיק את בעל הבית או בעל הבית הוזק בו - חייב, הזיקו בעל הבית - פטור.

הגבלת דבריו: אי"ר פפא: לא אמרן אלא דלא הוה ידע ביה, אבל הוה ידע ביה, הזיקו בעל הבית - חייב; מ"ט? משום דאמר ליה: נהי דאית לך רשותא לאפוקי, לאזוקי לית לך רשותא.
חיזוק לדבריו: ואזדו לטעמייהו, דאמר רבא, ואיתמא רב פפא: "שניהם ברשות או שניהם שלא ברשות, הזיקו זה את זה - חייבין, הוזקו זה בזה - פטורין"; טעמא דשניהם ברשות או שניהם שלא ברשות, אבל אחד ברשות ואחד שלא ברשות, דברשות - פטור, שלא ברשות - חייב.

שני חלקי הברייתא	כנוס שורך ושמרו - הזיק חייב, הוזק פטור	כנוס שורך ואני אשמרנו - הוזק חייב, הזיק פטור
הסתירה	טעמא דא"ל שמרו, דחייב בעל השור ופטור בעל חצר, הא סתמא - חייב בעל חצר ופטור בעל השור, דבסתמא מקבל עליה נטירותא	טעמא דאמר ליה ואני אשמרנו, הוא דמחייב בעל החצר ופטור בעל השור, הא סתמא - חייב בעל השור ופטור בעל חצר, דבסתמא לא מקבל עליה נטירותא
פתרון 1: ר' אלעזר: תברא, מי ששנה זו לא שנה זו	רישא רבנן	וסיפא רבי
פתרון 2 – רבא: כולה רבנן היא	אידי דנסיב רישא שמרו	תנא סיפא ואני אשמרנו
פתרון 3: רב פפא: כולה רבי היא וסבר לה כר' טרפון, דאמר: קרן בחצר הניזק - נזק שלם משלם	אמר ליה 'שמרו' - לא מקני ליה מקום בחצר, והוא ליה חצר השותפין, וקרן בחצר השותפין הניזק משלם; נזק שלם;	לא אמר ליה 'שמרו' - אקנויי אקני ליה מקום בחצר, והוא ליה חצר השותפין, וקרן בחצר השותפין אינו משלם אלא חצי נזק.

